

246. Eerste Houthalens dictee (auteur: Eftimos Tsokos)

Faits divers en nostalgie in Houthalen

Door hun zoektocht naar het zwarte goud hebben tienduizenden mijnwerkers een zwaar litteken achtergelaten in het Kempens steenkolenbekken. Geurige dennenbossen, weidse heidevelden, een quasiuitgedroogd vennenmeertje of geïsoleerd zeggenmoeras camoufleerden immense drukophopingen waardoor aardlagen niet de zo gewenste antraciet maar de vette steenkool vormden.

Is het geofysische verschijnsel waarbij de beddinkjes van twee waterlopen, de Mangelbeek en de Winterbeek, over elkaar zijn komen te liggen, spectaculair en exceptioneel te noemen, dan kan het toch niet de concurrentie aan met het paleis op de Amsterdamse Dam, waarbij een wereldwonder geclaimd wordt, de lyrische bewoordingen van de dolenthousiaste lokale gids ten spijt.

Ergens in het begin van de jaren vijftig werden geïmmigreerde Polen en Italianen al snel burens van Berbers en bedoeïenen uit de Maghreblanden, en daalden zij af naar de diepten der aarde in gezelschap van inwoners uit landen rond het Middellandse Zeegebied.

Daar waar eerst schichtige reeën vluchtten tussen mirtengroene gagel en mauve erica, fungeerden twee enorme mijnschachten als uniek oriëntatiepunt aan de einder.

En waar indringende sirenes op het einde van de vroege shift beelden opriepen van roetzwarte kompels met hun gelijkklinkend glückauf – weemoedige rêverieën van toentertijd –, dreigt de nakende ondertunneling van de as Hasselt-Eindhoven het centrum een fysieke en mentale dwarslaesie vanjewelste te bezorgen.

Reeds jarenlang is Houthalen-Helchteren een multi-etnische en -religieuze gemeenschap avant la lettre geweest. Culinaire capriolen als minestrone of borsjtj, ouzo of schnaps, couscous of kebab brachten de Houthalenaar niet van zijn à propos.

In zijn zelfgebouwde arbeidershuis consumeerde hij tot voor enkele decennia obligaat puree en kotelet met een witte bechamelsaus over de schorseneren.

Kommerloos en in zijn geheel niet getroebleerd door Grieks-orthodoxe riten, mohammedaanse muezzins of atheïstische publicaties, zocht de vroegere heikneuter zijn toevlucht in devote Onzevaders en Weesgegroetjes. Zal de huidige mens zijn zielenheil vinden in deze gesecculariseerde turbomaatschappij?

Bijkomende proef (voor het scheiden van eventueel ex aequo gerangschikte deelnemers)

1. vermaledijd – 2. hakfreesmachine – 3. chipolatapudding – 4. ineffabel – 5. cocas – 6. fiftyfifty – 7. radicchio – 8. bellerophonsbrief – 9. anthocyaan – 10. stegomyia – 11. paskwil – 12. samizdat – 13. anaptyxis – 14. margay – 15. ginkgo – 16. almucantar – 17. siksjoeroe – 18. quillaja – 19. rastaquouère – 20. mene tekkel